

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling KEMPEN- en PEELLAND

Inhoudsopgave

- 2 Inhoudsopgave
- 3 Van de redactie
- 4 Bestuursvergaderingen
- 4 Cursussen en workshops
- 5 Stamboomsprekuren
- 6 Geplande bijeenkomsten
- 8 Terugblik op ledenactiviteiten
- 11 Nieuw mailadres van de redactie
- 12 Albert Kiel 40 jaar lid van de NGV
- 13 Lomme Ruiter 40 jaar lid van de NGV
- 14 Aspirant-bestuurslid stelt zich voor
- 14 Aankondiging familiedag Leiden
- 15 Paleografie het lezen van Duitse documenten: deel 3
- 19 Literatuur en Genealogie 10: De Poldark-saga door Winston Graham
- 27 Onze afdelingsbibliotheek
- 28 Nieuwe leden stellen zich voor
- 31 Transcripties Paleografie
- 32 Bibliotheek aanwinsten boeken
- 33 E-mailadressen KPL-leden
- 34 Mutaties ledenlijst
- 34 Colofon

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 mei 2020**

Tevens bestaat de mogelijkheid om uw advertentie te plaatsen.

Voor informatie neemt u contact op met de redactie.

Redactieadres:

e-mailadres: detweekwartieren@gmail.com

postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

ISSN: 2589-6210

Onze spreker Leo Barjesteh op 18 februari refereerde in zijn inleiding aan een artikel uit het NRC van 7 februari jongstleden met de titel 'Familie is meer dan vader en moeder', waarin de filosofe en schrijfcoach Tanny Dobbelaar op een wat vileine manier de vloer aanveegt met de passie van genealogen. Mevrouw Dobbelaar deed voor haar promotie onderzoek naar familiegeschiedenissen, maar bedankte er voor om een stukje te schrijven in het blad van haar eigen familie. "Waarom zou ik me verbonden voelen met een groep mensen die ik niet ken, enkel omdat we dezelfde achternaam hebben?" Het is een filosofische vraag waar geen eenduidig antwoord op te geven is. Ze vond de familiegeschiedenissen die ze bestudeerde vooral 'saai', maar dat komt misschien vooral omdat ze, zoals ze zelf zegt, de familieband niet zo ervaart.

Ieder zijn of haar mening, maar van een wetenschapper verwacht ik wel wetenschappelijk te verantwoorden stellingen, en mevrouw Dobbelaar vliegt daarmee voor mij ernstig uit de bocht met het antwoord op de vraag: Waar komt de fascinatie met de traditionele familie vandaan? Ze antwoordt uitvoerig, en ik citeer: "pas in de achttiende eeuw kregen gewone mensen voor het eerst het idee dat ze een verleden hadden. Ze vormden een lineair idee van zichzelf. Daarvóór was dat idee meer cyclisch: we leven en we gaan dood, wedergeboorte in de lente, aftakeling in de herfst. Alleen adellijke families hadden een lineair idee van zichzelf; zij zagen zichzelf als deel van een lijn die de geschiedenis inging. Voor gewone mensen was familie een plek, geen tijd. Daar hoorden dus eerder de knechten bij dan de voorouders."

Dat gewone mensen vroeger geen begrip hadden van familie en stamboom is pertinent onjuist, en wordt weerlegd door tientallen bewijzen die wij in ons onderzoek tegenkomen. Een boer die in de zeventiende eeuw naar de schepenbank gaat om een rechtshandeling vast te leggen weet met gemak twee, drie en soms wel vier patroniemen op te sommen. Dat wil zeggen dat hij de namen van zijn vader, grootvader, overgrootvader en soms zelfs betovergrootvader kent. Hoeveel mensen in uw directe omgeving kent u die dat ook kunnen? Als doopgetuigen kozen ouders in dezelfde tijd veelal familieleden, soms in de derde en vierde graad, en als ze gingen trouwen wisten ze heel goed of ze wel of geen dispensatie nodig hadden vanwege ongeoorloofde verwantschappen. Familie was voor onze voorouders geen vage notie, maar de basis van hun bestaan. En dat had niets te maken met hoe iemand de familieband ervaart.

BESTUURSVERGADERINGEN

Het Bestuur vergadert op de maandagen 2 maart en 6 april en 8 juni 2020. Hebt u onderwerpen waarvan u wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur die dan naar de [secretaris](#).

CURSUSSEN EN WORKSHOPS

Ook in 2020 organiseert het Bestuur een aantal genealogische cursussen. Voor informatie en aanmeldingen mailen naar secretaris.kpl@gmail.com.

Het maximum aantal deelnemers is tien, de cursus gaat door bij minimaal zeven deelnemers. Het maximale aantal deelnemers aan een workshop is gesteld op vijftien, met een minimum van tien.

Omdat de cursussen in principe zich zelf moeten bedruipen en de huur van de zalen in 't Trefpunt per 1 januari 2020 omhoog is gegaan, ontkomt het Bestuur niet aan een verhoging van de cursuskosten met enkele euro's.

Niet-leden betalen een toeslag van €5 per dagdeel.

Na aanmelding krijgt u bij de bevestiging een cursuscode. Als het minimum aantal deelnemers bereikt is, krijgt u nader bericht over de betaling en dergelijke.

Het IBAN van de NGV afd. Kempen- en Peelland is opgeheven. Betalingen nu via **NL73 INGB 0589 6198 02** ten name van Penningmeester NGV; vermeld altijd minimaal KPL en een eventuele cursuscode.

ALDFAER



Op 23 maart 2020 start de vervolgcursus **Aldfaer II** in 't Trefpunt. Voor leden: € 32, voor niet-leden: € 47.

Tijd: 14.00-17.00 uur op drie maandagmiddagen (23 en 30 maart, 13 april). In principe voor deelnemers aan de beginnerscursus Aldfaer I en voor degenen die al wat met Aldfaer kunnen.

Misschien is er nog plaats... Meer informatie op de site.

Deelnemers aan de cursus **Paleografie I** hebben gevraagd om een vervolgcursus **Paleografie II**. Het Bestuur organiseert deze in het najaar van 2020 op zes opeenvolgende maandagmiddagen van 13.30 – 15.30 uur in 't Trefpunt: van 21 september t/m 26 oktober. Leden betalen € 55; niet-leden € 80.

Voorjaar 2021 komt weer een cursus Paleografie I voor Beginners.

Op maandagavond 16 maart 2020 is er een gratis **workshop** voor KPL-leden over het opzoeken van aktes met behulp van FamilySearch (het programma van de Mormonen) en met name de gegevens uit de Huwelijks-

bijlagen. Waarschijnlijk is deze workshop bij verschijnen van dit blad al volgeboekt. Maar u kunt het gerust proberen. Kijk op de site.

Alvast een vooraankondiging van de cursus GensDataPro in het najaar.

Deze vindt op vier opeenvolgende woensdagavonden van 19.30-22.00 uur plaats in 't Trefpunt: van 14 oktober t/m 4 november 2020.

Ledenprijs: € 37; niet-leden € 57.

Meer informatie op de site.



STAMBOOMSPREKUREN

Al geruime tijd zijn bestuursleden en ondersteuners te vinden in enkele bibliotheken in onze afdelingsregio bij een stamboomspreekuur, een stamboomcafé of een genealogische inloop.

Zij helpen mensen met soms eenvoudige en soms moeilijkere vragen over onderzoek naar hun voorouders. Vaak geven zij een voorzet om ze verder zelf te laten zoeken. Uiteraard proberen ze ook de bezoekers enthousiast te maken om lid te worden van de NGV-afdeling Kempen- en Peelland.

VOOR LEDEN EN NIET-LEDEN !

Wat sommigen zich niet realiseren is dat deze bijeenkomsten uiteraard ook toegankelijk zijn voor onze leden. Dan is er tijd om rustig eens te kijken waar iemand vastloopt en hopelijk oplossingen te bieden waar hij wat aan heeft.

SPECIAAL VOOR NIEUWE LEDEN!

Bent u onlangs lid geworden? Dan zijn de inlooptijden bij de bibliotheken ook een mogelijkheid om te weten te komen wat de afdeling in algemene zin voor u kan

betekenen. En als u nog aan het begin staat van uw onderzoek is er rustig tijd om u te ondersteunen bij de eerste stappen, zo komt u snel op gang!

Nu ook in Helmond!

Op de volgende zaterdagen zijn er van 11.00 – 13/14.00 uur Stamboomcafés:

- 14 maart** Heemhuis, Papenvoort 15A (tot 14 uur), 5671 CP Nuenen (i.s.m. HeemKundeKring Drijehornick)
- 21 maart** Bibliotheek Best (tot 13 uur), Raadhuisplein 30-32, 5683 EA Best
- 28 maart** Bibliotheek Veldhoven (tot 13 uur), Meiveld 2, 5501 KA Veldhoven
- 18 april** Bibliotheek Geldrop (tot 14 uur), Heuvel 94, 5664 HN Geldrop
- 2 mei** Bibliotheek Helmond (tot 13 uur), Watermolenwal 11, 5701 RV Helmond

Het is de bedoeling om in overleg met de bibliotheek in het komende jaar stamboomsprekuren te gaan houden in Valkenswaard en eventuele andere plaatsen. Leden met gevorderde kennis van het stamboomonderzoek met name uit die plaatsen en omgeving worden uitgenodigd om mee te doen als adviseur stamboomonderzoek.

GEPLANDE BIJENKOMSTEN

De afdelingsbijeenkomsten vinden plaats in Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven. De zaal is open vanaf 19.00 uur (voor afdelingsvergaderingen) of 19.30 uur (voor lezingen).

Elke lezing begint om 20.00 uur, een ledenvergadering om 19.30 uur. Voor en na de bijeenkomsten is er informatie beschikbaar over GensDataPro en is er gelegenheid om boeken te lenen uit de afdelingsbibliotheek. Ook de afdeling Communicatie is aanwezig.

Dinsdag 24 maart 2020

20.00-22.00 uur: Lezing door Jan Noorlandt over Culturele aspecten van 100 Jaar Geboortekaartjes

Neerlandicus Noorlandt heeft naar aanleiding van een collectie geboortekaartjes onderzoek gedaan naar dit Nederlandse en Vlaamse gebruik en zijn bevindingen vast-



gelegd in een boek met de titel: een "Jongen of Meisje", tevens basis voor zijn promotie over dit onderwerp.

Begin twintigste eeuw doken de eerste geboortekaartjes in Nederland op. Noorlandt schetst de ontwikkelingen in opmaak en inhoud gedurende de afgelopen 100 jaar: van eenvoudige melding van de geboorte van een kind, tot de meest uitbundige en grappige hedendaagse aankondigingen.

Het geloof drukte eveneens zijn stempel op het uiterlijk van de geboortekaartjes. Zo werd bij katholieken meestal Maria afgebeeld, terwijl bij protestanten God bedankt werd.

Aan de kleur van de kaartjes kon men zien of de nieuwgeborene een jongen of meisje was, hoewel dit in Vlaanderen net tegengesteld is.

De spreker nodigt zijn toehoorders uit om vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen.

(Van zijn hand is dus een boekje over dit onderwerp verschenen. Belangstellenden kunnen het die avond voor €10 (graag gepast) verkrijgen.)

Dinsdag 21 april 2020

19.30-20.00 uur: AfdelingsLedenVergadering

In deze vergadering staat het jaarverslag 2019 centraal. De bestuursleden Anton Neggers en Marie-Louise van Wijk zijn aftredend. De eerste stelt zich wel, de laatste stelt zich niet herkiesbaar.

Het lid Ria van Dingenen stelt zich verkiesbaar als lid van het afdelingsbestuur.

Elders in het blad [op pagina 14](#) stelt zij zich voor.

De agenda en bijbehorende stukken van deze vergadering wordt alle leden per mail toegestuurd.

Lezing door Mieneke te Hennepe: Ziekten in je stamboom

In de lezing wordt met behulp van sprekende voorbeelden verteld wat de invloed van ziekten is op de stamboom en wat je van medische geschiedenis moet weten om met succes je stamboom te kunnen uitzoeken. Ook wordt ingegaan op wat het vroeger betekende om ziek te zijn, hoe de ziekenzorg er uitzag en in welke archieven je moet zoeken als je iets wilt weten uit de periode van 1700 tot 1900.

Mieneke te Hennepe (1975) studeerde medische biologie en sociologie van de wetenschap aan de Universiteit van Amsterdam. Ze promoveerde in 2007 aan de Universiteit Maastricht op een onderzoek naar medische afbeeldingen van de huid in de negentiende eeuw. Voor haar proefschrift ontving ze een Erasmus Studieprij.

Sinds 2006 werkt zij als conservator medische collecties bij Rijksmuseum

Boerhaave. Ze ontwikkelde tentoonstellingen over onderwerpen als de huid, gewicht, de mond, medische afbeeldingen, geneesmiddelen en voedselinnovaties. Ze doet onderzoek naar het zieke en gezonde lichaam in objecten van de negentiende en twintigste eeuw, ethische vraagstukken rond geneeskunde in musea, en de verbeelding van ziekte in diverse media, met name de fotografie. Mieneke is ook Assistant Professor bij het LUMC, waar ze onderwijst in medische geschiedenis in het bio(medische) curriculum.

Dinsdag 12 mei 2020

(LET OP: gewijzigde begintijd!!)

19.30-21.30 uur: Lezing door Bob Coret: Online zoeken naar een Genealogie

De spreker gaat ons alles vertellen over zijn werkzaamheden binnen de genealogie en over zijn websites zoals Genealogie Online, het Stamboom Forum, Genealogie Familie Archivaris, de Genealogie Gazet, de Stamboom Gids en de Genealogie Werkbalk.



genealogie**online**

De focus zal liggen op zijn meest recente project namelijk dat van zijn website Open Archieven. Via deze website kunt u zoeken naar personen die vervolgens, deels, direct gekoppeld zijn aan aktes en/of registers. Hoe de site precies werkt en wat je er allemaal kunt vinden legt hij allemaal haarfijn uit. Uiteraard is er ruimte voor het stellen van vragen.

TERUGBLIK OP LEDENACTIVITEITEN

Verslag Excursie Teutenkamer en stadswandeling Hamont.

Hoewel de excursie en stadswandeling Hamont al even geleden is willen we u een verslag van dit evenement niet onthouden.

Om 11:00 uur, 21 september, verzamelden zich de 15 deelnemers op Kloosterstraat 2, Hamont (B). Hier staat het monumentale Ursulinenklooster waarin zich in de ontvangtkamer het unieke museum 'De Noord-Limburgse Teutenkamer' bevindt. De gastvrouw gaf veel informatie over het ontstaan, de levenswijze en de soorten Teuten. Ook de voorwaarden om lid te worden van deze 19e eeuwse rondtrekkende handelaren die zich Teut mochten noemen werd uit de doeken gedaan. Zij handelden in groepen en moesten zich aan strenge voor-



waarden houden zoals goed voorkomen, vakkennis en een hoogwaardig assortiment. Zij verstrekten aan hun klanten ook krediet en hielden een nauwkeurige boekhouding bij.

In de circa negen maanden dat zij op pad waren (in de wintermaanden waren zij thuis) trokken zij niet alleen naar Nederland en Duitsland maar ook tot in Denemarken.

Topstukken in het museum zijn een notitieboekje, van de Borkelse Teut Heuvels, met instructie over het castreren van vee. Verder een Teutenwandelstok met daarin een ingebouwde degen. Bijzonder is ook de Teutenwinkel met originele kassa-lessenaar.

Teuten behoorden, na een lastige beginperiode, door hun zakendoen tot de gegoede klasse en waren vermogend. Zij waren zoals we dat tegenwoordig noemen maatschappelijk verantwoorde ondernemers. Zo zorgden zij bijvoorbeeld lokaal voor de bouw van scholen.

In het museum is op de computer een bestand van alle bekende Teuten(families); heeft u in uw stamboom een connectie met Teuten dan is het de moeite om er een kijkje te nemen.

Het ontstaan van het museum was mede mogelijk door steun van nazaten van een Teutenfamilie uit Hamont.

Na op eigen gelegenheid in Hamont de lunch te hebben genuttigd wachtte de gids op ons voor een stadswandeling. De gids gaf tijdens de wandeling veel informatie over de plaats Hamont en hij wees ons daarbij op de nog steeds bestaande Teutenhuizen. Het zijn statige huizen en veel daarvan doen tegenwoordig dienst als B&B of kantoor. De eigenaar van een van die Teutenhuizen, die nu als B&B dienst doet 'Villa Christina', wist hij bereid te vinden om de woning ook van binnen te bekijken!

Mocht u niet mee zijn geweest om aan deze excursie deel te nemen overweeg dan eens om op eigen gelegenheid daarnaartoe te gaan.

Informatie zoals openingstijden vindt u op [de website](#) van de Noord-Limburgse Teutenkamer

De deelnemers aan de excursie gingen met nu een ruime kennis over de geschiedenis en betekenis van de Teuten weer terug naar huis.

Nieuwjaarsbijeenkoms t 11 januari

Lezing van **Wil Schackmann** over de **Kolonies van Weldadigheid**.

Vanaf 1818 stichtte Johannes van den Bosch achtereenvolgens de volgende Kolonies van Weldadigheid: Frederiksoord (Wilhelminaoord), Ommerschans en Veenhuizen (Willemsoord). De aanleiding was de grote armoede in de steden van

Nederland en de bedelarij op het platteland. Frederiksoord was bedoeld voor nette armen, Ommerschans en Veenhuizen voor bedelaars, weeskinderen en vondelingen. De bedoeling was de armen door werken en heropvoeding te leren leven op het platteland en zo een toekomst te bieden. Er was leerplicht vanaf zes jaar, die voor de rest van Nederland pas werd ingevoerd in 1901! Er was zelfs een vorm van voortgezet onderwijs: een school voor landbouwonderwijs met plaats voor 72 jongens. Voor de genealogie zijn vooral de bedelaarskolonies van belang. De bedelaars kwamen binnen in Ommerschans en



werden vaak later overgeplaatst naar Veenhuizen. Van de bewoners werd veel geregistreerd. Het is zo ongeveer de enige bron over het leven van de onderstanden in de 19e eeuw. In Ommerschans moest gewerkt worden op het veld, in de spinnerij of in het huishouden voor een kleine vergoeding. Werk en vergoeding werden bijgehouden in een individueel zakboekje. Wanneer de vergoeding was opgelopen tot f 25 werd de bewoner in vrijheid gesteld, maar bij gebrek aan werk in de vrije wereld keerden zij vaak weer terug in de Kolonie. De exploitatie van de Kolonies bleek niet kostendekkend: de productie was niet concurrerend, ook al door de onvruchtbare grond in Drenthe.

Ommerschans had rendabel kunnen zijn wanneer er alleen valide mensen zouden verblijven. Maar het bleek dat 15% invalide was. De gemeenten stuurden veel psychisch gestoorden, ouden van dagen en ongehuwde moeders en weduwen met kinderen. De sterfte was er ook hoog. Na 1870 werd Ommerschans gesubsidieerd voor invaliden, waarmee het een soort verpleeghuis werd.

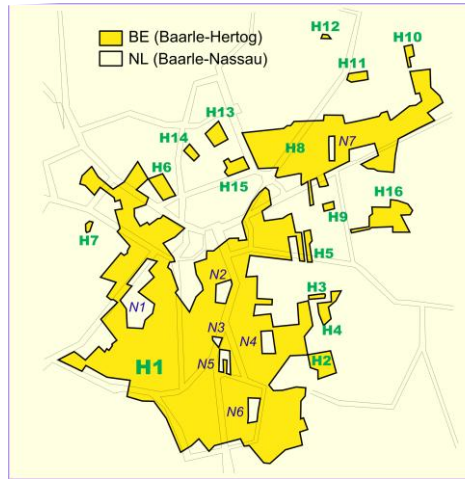
Gegevens voor het stamboomonderzoek: de Inschrijfregisters zijn toegankelijk op Internet, het Drents Archief heeft veel materiaal en let wel: de gemeente Norg in Drenthe voerde zowel de burgerlijke stand van Veenhuizen als van Ommerschans. Website : <https://www.kolonienvanweldadigheid.eu/zoek-je-voorouders>

Lezing Ad Wijnen 21 januari

Van paal tot paal

Ad Wijnen belicht de historie van de lange grens van Nederland met België. Ad memoreert aan het begin van lezing dat hij veel materiaal gebruikt heeft dat Co Bieze heeft verzameld over deze grens.

De grens met België lopend van Vaals tot de kust in Zeeuws-Vlaanderen is tot stand gekomen bij de Vrede van Munster en de grens is opnieuw bepaald na de Franse Tijd. Een van de merkwaardigheden van deze grens is al meteen bij Vaals: het neutraal gebied van Moresnet, vooral ontstaan vanwege de daar gelegen rijke zinkmijnen. Dit gebiedje is bij het verdrag van Versailles in 1919 uiteindelijk toegewezen aan België. Pas in 1843 na de afscheiding van België werd de grens definitief vastgesteld. Aangezien er behalve waar de Maas de grens vormt



geen natuurlijke scheidslijn is in het landschap werden er langs de grens grenspalen (369 stuks van gietijzer) geplaatst. Bij de bepaling van de grens werden de bestaande grenzen tussen de gemeenten gebruikt. Er ontstond veel smokkelarij omdat de bestaande economische relaties door de grens verbroken werden.

Enkele bekende merkwaardigheden in het verloop van de grens zijn het klooster Achelse kluis, waar de grens dwars door de gebouwen loopt en de situatie in Baarle-Hertog en Baarle-Nassau.

De Doodendraad, een elektrisch hek onder 2000 Volt werd door de Duitse bezetters aangelegd in de Eerste Wereldoorlog om de stroom vluchtelingen naar Nederland in te dammen. Hierdoor kwamen ongeveer 3000 mensen om.

Ook na de Tweede Wereldoorlog werd er veel gesmokkeld. Vooral boter. Hierbij ging het vaak er gewelddadig aan toe, er werd geschoten en de smokkelaars gebruikten kraaienpoten om de banden van de auto's van de douane die hen achtervolgde te vernielen. Voor de stamboomonderzoeker is het volgende interessant: bij de bepaling van de grens in 1843 werd het verloop van de grens vastgelegd in processen-verbaal. Deze bevatten beschrijvingen van de percelen bij de grens met de namen van de eigenaren. Bij de spreker is een lijst met 311 namen verkrijgbaar.

NIEUW E-MAILADRES VAN DE REDACTIE

De redactie van De Twee Kwartieren is vanaf nu per e-mail te bereiken op het adres: detweekwartieren@gmail.com

ALBERT KIEL 40 JAAR LID VAN DE NGV

Op 11 februari bezochten Astrid Magielse en Peter Roosenboom Albert Kiel om hem namens de NGV het certificaat van 40 jaar lidmaatschap uit te reiken samen met een bos bloemen. Het gesprek daarna ging natuurlijk over de stamboomonderzoeken die Albert heeft gedaan. Een groot aantal boeken die hij gemaakt heeft over zijn familie en nog enkele families lagen al klaar.

Albert is geboren in Leiden, zijn vrouw Mies in Oegstgeest. Zij hadden elkaar leren kennen op de kweekschool. Albert werkte op verschillende scholen in Nederland als leraar wiskunde op de MULO en later de MAVO. Na zijn vervroegde pensionering verhuisden zij naar Best.

Albert was al voor zijn pensionering ongeveer op 50jarige leeftijd begonnen met de genealogie, geïnspireerd door een oom die een overzicht van de familie Kiel had gemaakt en door een boekje over de familie Breebaart. Hij liet het boekje zien: een professioneel gemaakt overzicht. Niet zo vreemd, het was gemaakt door een medewerker van een archief. Die professionaliteit zagen we ook terug in de boeken die Albert toen van zijn familie maakte.

Albert stamt af van Joris Kiel die in uiteenlopende spellingen voorkomt in de boeken van de stad Leiden. Joris Kiel is droogscheerder. Een van de aktes uit 1658 vermeldt dat hij afkomstig is uit Opper-Lausitz, een streek nu in Tsjechië. Uit het dorp Voitsbach. Albert heeft werkelijk alles afgespeurd naar de sporen van zijn voorouders. Hij en Mies bezochten zelfs Voitsbach en zagen daar op het kerkhof op de graven de naam Kiel weer terug. Maar ook de archieven van de Stad Leiden waren een rijke bron. We stonden er van te kijken hoeveel er in die tijd geregistreerd werd en dat er zoveel van bewaard was gebleven: alles in goed leesbare kopieën gebundeld in klappers.

Hij wist zelfs te vermelden dat Joris begraven werd in de Pieterskerk van Leiden, waaruit ook wel blijkt dat hij tot een redelijke welstand was gekomen. De steen is er nog, alleen heeft een andere familie het graf gekocht en de naam Kiel eruit laten hakken, maar als je goed kijkt, zie je de naam nog. Van een ver familielid kreeg hij een genealogische schat geschonken: een familiearchief met schitterende authentieke documenten en twee prachtige poëziealbums, deels niet geschreven maar geborduurd, alles uit begin 19e eeuw.



In een vitrinekast in de huiskamer heeft hij een verzameling van allerlei voorwerpen van zijn vader en grootvader, een klein stamboommuseum.

Tegelijk met zijn eigen familie onderzocht hij zijn moeders familie, de familie Brinks uit Holten in Overijssel, en de familie van zijn vrouw, de familie Breebaart, uit Hoorn, teruggaand op de 15e eeuw. Het was voor ons een heel inspirerend bezoek, met nog een welgemeend advies van Albert: begin niet aan meerdere stambomen tegelijk, want je krijgt er geen een af!

LOMME RUITER 40 JAAR LID VAN DE NGV



Op 14 februari bezochten Astrid Magielse en Peter Roosenboom namens de NGV met bloemen en certificaat de jubilaris Lomme Ruiter. Lomme was 85 jaar geleden geboren op een boerderij in Oldeboarn in Friesland. Zijn moeder had willen studeren, maar dat ging toen niet en ze wilde dat hij geen boer werd maar ging studeren. Hij ging naar de HBS en na de militaire dienst

solliciteerde hij, omdat er geen werk te vinden was in het noorden, bij Philips in Eindhoven. Daar werkte hij op de tekenkamer aan de ontwikkeling van elektronenbuizen. Hij was ook 29 jaar vrijwilliger in het bestuur van het wijkcentrum Kastelenplein. Over zijn genealogisch onderzoek vertelde hij het volgende. De zeldzame voornaam Lomme gaat ver terug in de familie. De achternaam Ruiter is minder oud, pas in de Franse tijd definitief tot stand gekomen. De naam Ruiter is in de vaderlijke lijn ingebracht door een echtgenote: Jantje Janszoon Ruiter. Voor de Franse tijd waren de familienamen nog echte patroniemen. Zijn moeder was een Friezin, maar zijn vader stamt af van de Gietersen, dat zijn de bewoners van Giethoorn, die in de Napoleontische tijd naar Friesland verhuisden, omdat in Giethoorn de plassen uitverveend waren en om de dienstplicht te ontlopen. Het onderzoek voor de Franse tijd in Giethoorn is erg moeilijk. De Giethoorners zijn vooral Doopsgezinden. De DTB-boeken werden bewaard op zolder thuis. En als zo'n boerderij afbrandde gingen de boeken verloren. Die werden dan uit het geheugen gereconstrueerd, met als gevolg veel fouten en ontbrekende datums. Hierdoor is zijn stamboom nooit af gekomen: te veel onbekende gegevens. Hij bezit een heel speciaal boek, dat van zijn grootvader stamt. Deze grootvader woonde op de familieboerderij, maar diens broers hadden goede banen. Dus gingen zij in de tweede helft van de 19e eeuw al in het buitenland op vakantie. Zij brachten hun kinderen dan bij hun broer op de boerderij onder. En ze stuurden dan van heinde en verre mooie ansichtkaarten, die grootvader dan in een boek plakte. Nu een zeldzaam bezit.

ASPIRANT-BESTUURSLID STELT ZICH VOOR

Ria van Dingenen

Mijn naam is Ria van Dingenen, geboren in Eindhoven en al sinds 1994 lid van NGV afd. Kempen- en Peelland. Beroepsmatig heb ik als secretaresse gewerkt bij de N.V. Philips -Lichtgroep. Daarnaast heb ik de studie M.O.-A Nederlandse taal en letterkunde afgerond.



Sport is in mijn leven altijd belangrijk geweest en daarnaast vind ik het heel ontspannend om ook creatieve hobby's te hebben, zoals tekenen en schilderen.

Mijn interesse in genealogie ontstond zo'n 25 jaar geleden toen een hardnekkig verhaal binnen mijn naaste familie de ronde deed dat ze afstammelingen zouden zijn van de hugenoten uit Frankrijk. Nee, dus! De zoektocht leidde naar Schotland. En dat werd het begin van een zoektocht die tot op heden duurt en nooit eindigt. Maar wel veel plezier en ontspanning geeft.

Mijn eigen familienaam, Van Dingenen, vind ik vooralsnog terug tot 1550 en uit onderzoek blijkt dat ze erg honkvast

waren en voornamelijk leefden in de omgeving van Tongerlo.

Ik heb inmiddels ervaren dat onze eigen afdeling een heel enthousiast bestuur heeft en en daarom ben ik ook ingegaan op hun verzoek om als aspirant-lid de vergaderingen bij te wonen en daarbij al wat ondersteunende activiteiten op me te nemen. Sinds kort maak ik samen met Marie-Louise van Wijk en Henriëtte Hardeman deel uit van de Evenementencommissie, met als opdracht onze leden interessante lezingen e.d. te kunnen presenteren.

Genealogie blijft zo voor mij een boeiende hobby!

AANKONDIGING FAMILIEDAG LEIDEN

Zaterdag 25 april 2020: familiedag

over migratie en DNA & leren over onszelf en de mensen om ons heen

@Hooglandse kerk, te LEIDEN

WIE

stichting LeveDNA!



samen met Leiden400, Erfgoed Leiden & BplusC

Voor meer informatie zie: <http://www.levedna.nl/>

Wij vervolgen onze serie in deze rubriek. Werd in de vorige nummers uitvoerig stilgestaan bij een toelichting op het gebruik van het Sütterlin- en Kurrentschrift en de nodige achtergrondinformatie, deze keer zult u het moeten doen met alleen het transcriberen van teksten. Immers, het is belangrijk te blijven oefenen met deze Duitse teksten.

Hiernaast treft u een overzicht aan van de meest voorkomende Duitse schriftvormen: Gotisch, Fraktur, Deutsche Schreibschrift en de moderne variant Antiqua. Een overzichtje van 'Schulausgangsschrift von Ludwig Sütterlin, 1914' en 'Deutsche Schreibkunst (Kurrent) um 1900' krijgt u als herinnering mee.

Deutsche Schrift – Lateinische Schrift			
A a	U a	O o	A a
B b	B b	B b	B b
C c	C c	Lr yil	C c
D d	D d	D d	D d
E e	E e	E e	E e
F f	F f	F f	F f
G g	G g	G g	G g
H h	H h	H h	H h
I i	I i	I i	I i
J j	J j	J j	J j
K k	K k	K k	K k
L l	L l	L l	L l
M m	M m	M m	M m
N n	N n	N n	N n
O o	O o	O o	O o
P p	P p	P p	P p
Q q	Q q	Q q	Q q
R r	R r	R r	R r
S s	S s	S s	S s
ß	ß	ß	ß
T t	T t	T t	T t
U u	U u	U u	U u
V v	V v	V v	V v
W w	W w	W w	W w
X x	X x	X x	X x
Y y	Y y	Y y	Y y
Z z	Z z	Z z	Z z

In der deutschen Schrift gibt es als Besonderheit ein Lang-ſ und ein Schluß-ſ. Das Lang-ſ steht am Anfang und im Wortinneren, das Schluß-ſ nur am Wort- oder Teilwortschluß. So können zusammengeſetzte Wörter ſchneller erfaßt werden. Zudem gibt es in der deutschen Schrift Buchſtabenverbände (Ligaturen), die beim Satz angewendet werden:
ch, ſch, ch, ff, fl, ft, ll, fi, fl, ff, tt, ſ.

Schulausgangsschrift von Ludwig Sütterlin, 1914



Deutsche Schreibschrift (Kurrent) um 1900



Vervolgens vindt u onderstaand een 'Brief eines Mädchens an ihre Freundin, 1938' in het Sütterlinschrift en een artikeltje 'Über das Zinn, Handschrift um 1920' in het Kurrentschrift als lees oefening.

Beide teksten zijn ontleend aan Hanno Blohm & Gerhard Bracke: Leseschule der deutschen Schrift. Handschriften aus vier Jahrhunderten mit Übertragung in Druckschrift. Uitgegeven door "Der Bund für deutsche Schrift und Sprache e.V." uit Seesen.

De transcripties vindt u verderop in dit nummer.

Liebe Elisabeth!

Dieser im Monat ist vergangen, seit ich mit meinem Eltern die Pfunde jetzt ins Rheinland gemacht habe. Du weißt ja wohl wissen, daß ich in eines Handfaltungspfeils in Karlsruhe bin. Diese Pfeile welche ich jetzt besitze, liegt ganz in der Klasse des Pfunden Rheinab. Die Pfeile zählt jetzt 33 Stück, da kommt dir so die wohl danken, daß es für viel Spaß gibt. Ich will dir ein den Tageblatt beschriften, damit du einen Eindruck hast, wie es für mich geht.

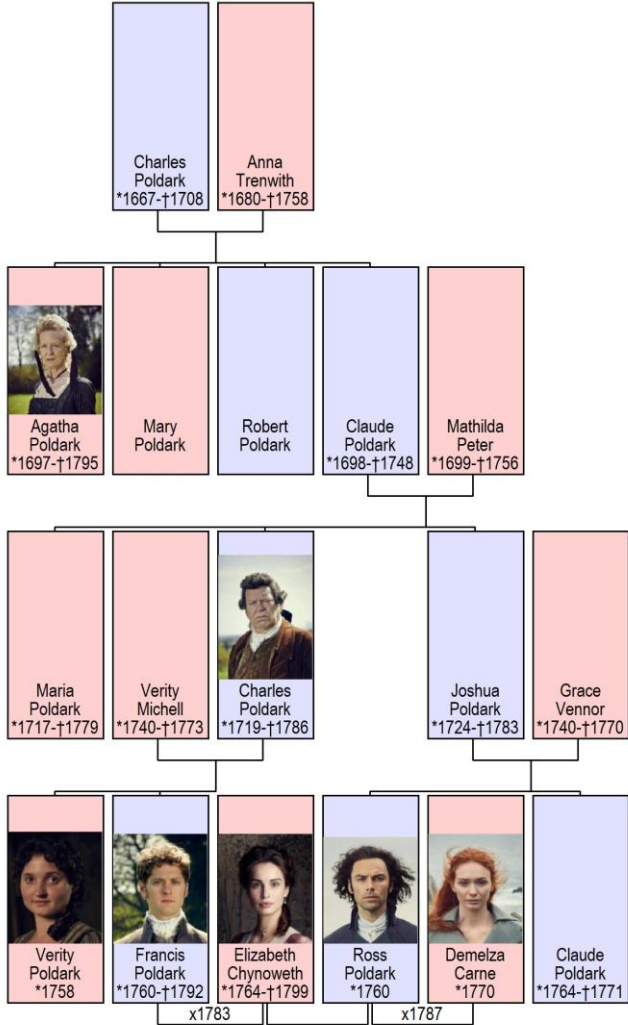
Morgen beim Lernen der Handglocke fassen alle Stück sind schon gut, da weißt du die wohl vorstellen, daß es vielen Pfunden ist die sich um jedes in eine solche Ordnung eingerichtet hat. Nach dem Schreiben werden die Daten erst überprüfst und dann wird eingetragten zu einem kleinen Verzeichnis. Ein jedes Stück wird nach dem Kontrolliert sein überprüfst. Hat ein jedes seine Pflicht erfüllt, so setzen wir in eines kleinen Zeit festlich und meistens besprechen in eines großen Hofstube und funderarbeiten, bis es zum Mittagstisch kommt. Das Essen geht in guter Ordnung vor sich. Am Donnerstag 12 Uhr beginnt der Unterricht, welcher meistens nach 6 Uhr erst beendet ist. Die übrige Zeit bis zum Abendessen verläuft mit einem Vergnügen an dem Pfunden Rhein. Es wird dann wieder gefunderarbeitet bis 12 10 Uhr. Ich habe dir jetzt den Tageblatt geschrieben, und weißt du so die immer wünschen, mit einem Herz in der Karlsruher Handfaltungspfeile zu arbeiten.

Mit herzlichsten Grüßen

deiner Freundin Julia.

Das Kind für seine Welt, die alten unbefähigten
 jinnischen Teller und Tassenkannen, die nicht so
 glücklich anblenden und die dem wie den Tassen
 der Großmutter mit dem dem das über das
 zum so und so viel fundersten Teller Teller?
 Das Jinn, das mittelalterliche, weißgrüne Familien-
 und Hausmahl, ist abgesetzt und verdrängt
 worden - durch was? Durch die Tellerkannen
 Porzellan, Steinzeug und Glas. Die jinnischen
 Teller aber, die jinnischen Teller sind das Jinn,
 die jinnischen Teller in den jinnischen Teller
 nach dem Tellerkannen Teller. Dann das was in
 den letzten 25 Jahren fast der einzige Teller,
 nach dem was bei ihm nach Tellerkannen Teller
 der. Das Tellerkannen Teller Teller
 wie dem alten, lieben Teller Teller Teller.
 Teller ab auf seinen Teller in die Teller Teller
 milien finden und werden in seiner Tellerkannen
 Tellerkannen ein Teller das Tellerkannen
 werden, gegenüber Tellerkannen Tellerkannen,
 aber wenig Tellerkannen Tellerkannen das Tellerkannen
 von Tellerkannen Tellerkannen.

dark te zijn overleden. Ross erft Nampara en twee noodlijdende kopermijnen. Dit soort mijnen heet in het Keltisch een 'wheal'. Door de familie is hij dood gewaand en zijn verloofde Elizabeth Chynoweth staat op het punt te gaan trouwen met zijn neef Francis Poldark. Deze woont met vader Charles, zuster Verity en oudtante Agatha op het andere familielandgoed Trenwith (afbeelding 2).



Afbeelding 2 Geneagram oudste generaties Poldark

Demelza Carne

In het nabij gelegen stadje Trulo helpt Ross een jonge vrouw, Demelza. Ze is de dochter van de mijnwerker Tom Carne die ook nog zes zoons heeft. Ross neemt haar aan als keukenmeid op Nampara. Ze schieten goed met elkaar op en een tijd later trouwen ze, tot ongeloof van familie en anderen.

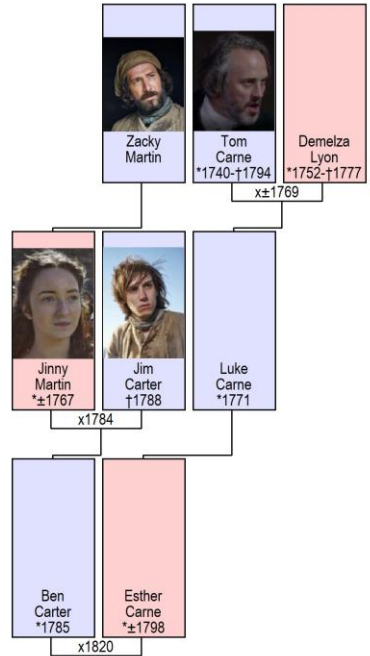
Vader Tom van Demelza is aan de drank, slaat zijn enige dochter en schopt stennis bij de doop van zijn kleinkind Julia. Later zweert hij de drank af en wordt een Methodistisch prediker. Zijn zonen Drake en Sam treden wat het geloof betreft in zijn voetsporen.

De zoon van Francis Poldark, Geoffrey Charles, trouwt met Amadora, een Spaanse – dus katholieke – vrouw (afbeelding 5). Het kindermisje van hun dochtertje Juana Poldark is een nichtje van Demelza: Esther, een dochter van haar broer Luke. Gezien de aversie die in die tijd tegen de katholieken bestaat, is deze betrekking van hun nichtje de broers Carne een doorn in het oog.

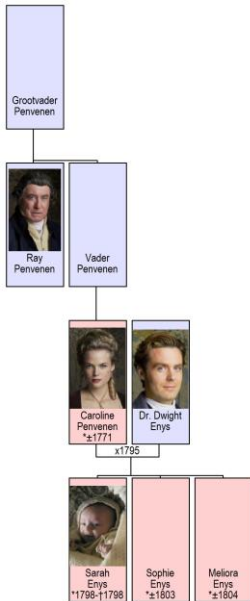


Afbeelding 3 De Paynters

De bedienden op Nampara zijn Prudie en Jud Paynter, die een vrolijke noot aan de boeken geven (afbeelding 3). Later komt Jinny Martin er als dienstmeisje bij. Zij is de dochter van de mijnwerker en Ross' vriend Zacky Martin. Een andere jonge, ongezonde mijnwerker - Jim Carter - maakt haar zwanger. Ross helpt hun, maar kan niet voorkomen dat Jim in de gevangenis vanwege stroperij sterft. Hun zontje Benjamin Ross Carter is de peetzoon van Ross. Hij wordt uiteindelijk opzichter van de Wheal Grace en trouwt met Esther Carne (afbeelding 4).



Afbeelding 4 Geneagram familie Carter-Carne



De grootste vriend van Ross: Dwight Enys

De arts Dwight Enys wordt de beste vriend van Ross en Demelza.

Hij onderzoekt de gezondheidstoestand van de mijnwerkers. Hij kan niet voorkomen dat het eerste kind van Ross aan difterie overlijdt, maar kan Demelza wel redden.

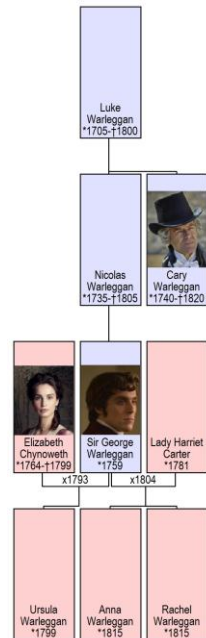
Al gauw maakt hij kennis met de erfgename Caroline Penvenen, pupil van haar rijke, ongetrouwde oom Ray en verloofd met een parlamentslid. Zij is gecharmeerd van Dwight en zorgt af en toe voor vers fruit voor de aan scheurbeuk lijdende mijnwerkers. Uiteindelijk trouwen zij met elkaar (afbeelding 5).

Afbeelding 5: Geneagram Enys-Penvenen

De grootste vijand van Ross: George Warleggan

George Warleggan, kleinzoon van een smid, zoon van een bankier is jaloers op wat Ross vertegenwoordigt: populariteit, klasse, een familiewapen en een landgoed. Samen met zijn oom Cary Warleggan beheert hij de familiebank. Hij zit Ross dwars als deze geld nodig heeft om zijn kopermijnen (de Wheal Grace en de Wheal Leisure) nieuw leven in te blazen. Bovendien manipuleert hij Francis om zich tegen zijn neef te keren. Na de dood van Francis ontpopt George zich als reddende engel en dringt zich in het leven van Elizabeth. Uiteindelijk weet hij haar over te halen met hem te trouwen. Hij ontfermt zich over Francis' zoon Geoffrey Charles en krijgt snel al een zoon Valentine en een dochter Ursula.

Na het overlijden van Elizabeth trouwt hij de onafhankelijke weduwe van Lord Carter (afbeelding 6). Deze is zijn evenknie en laat zich niets door hem gezeggen.



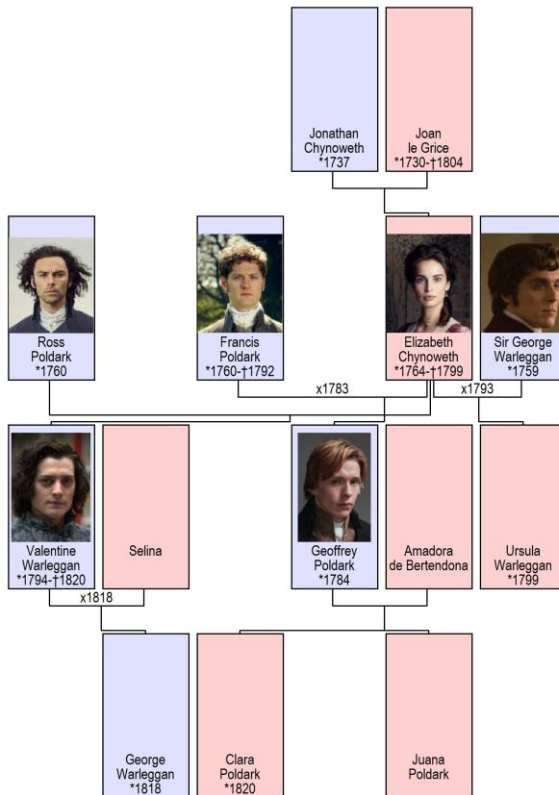
Afbeelding 6: Geneagram Warleggan

De relaties van Elizabeth Chynoweth

Door alle boeken waart het lichaam en de geest van Elizabeth Chynoweth. Het huwelijk met Francis Poldark heeft één zoon voortgebracht: Geoffrey Charles. Elizabeth heeft bij Ross nog steeds een speciale plek. In een mijnongeluk verliest Francis het leven en laat Elizabeth met veel schulden achter. Vlak voor haar huwelijk met George komt Ross nog een keer langs en 'ver grijpt' zich aan Elizabeth. Snel na het huwelijk wordt Valentine Warleggan geboren, een achtste maands jongetje?

Het hele verhaal door zijn er geruchten dat George niet de biologische vader is. Vijf jaar later sterft Elizabeth bij de geboorte van dochter Ursula. George en Ross vergeten even hun vijandschap in hun gemeenschappelijk verdriet.

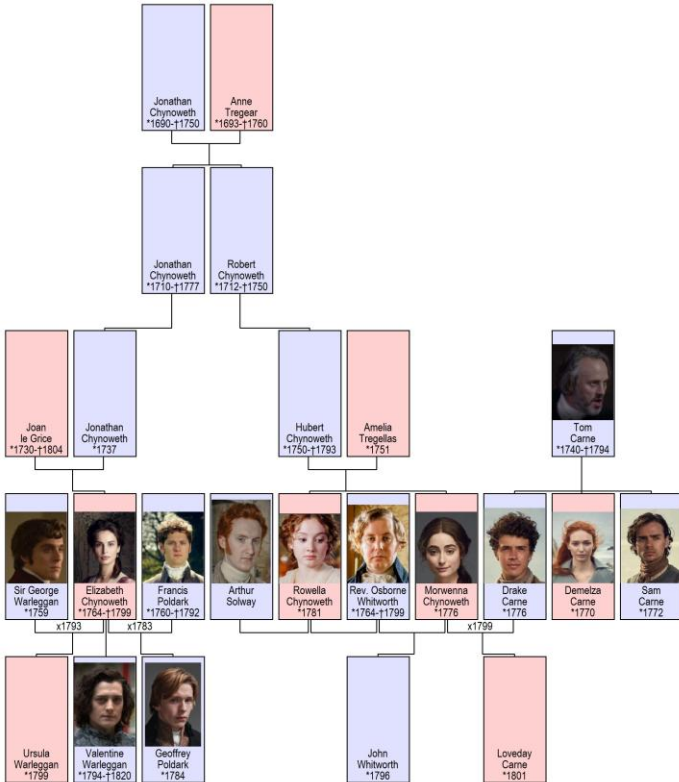
Zie afbeelding 7.



Afbeelding 7: Geneagram De drie mannen van Elizabeth

De familie Chynoweth

Elizabeth is in 1783 getrouwd met Francis en 10 jaar later met George. Haar achternichte Morwenna en de broer Drake van Demelza zijn verliefd. George wil (uiteraard) niets weten over relaties met de Poldarks. Hij zorgt ervoor dat Morwenna met de meest gehate figuur uit de Poldark Saga trouwt: de eerwaarde dominee 'Ozzie' Whitworth. Deze misbruikt Morwenna en houdt het ook nog eens met zijn getrouwde schoonzusje Rowella. Uiteindelijk komt hij jammerlijk aan zijn eind en kunnen Drake en Morwenna trouwen. Zie afbeelding 8.



Afbeelding 8: Geneagram familie Chynoweth

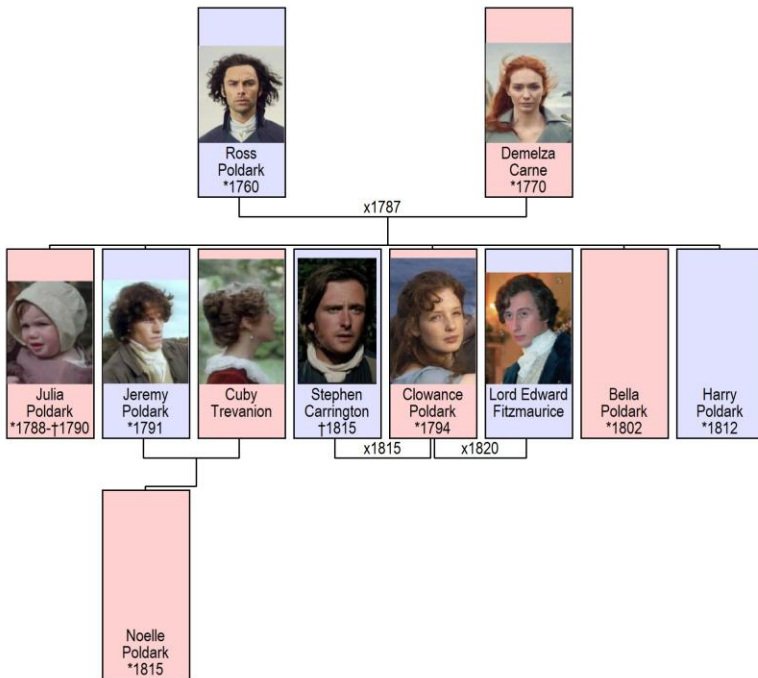
De verrichtingen van Ross

Ross lijdt een kleurrijk leven. Als mijnneigenaar en werkgever kent hij de ups en downs van de mijnindustrie. Hij zet zich in voor betere leefomstandigheden voor zijn mensen. Maar hij is ook een ondernemend man die er niet voor terugdeinst te

smokkelen. Het is immers de tijd van de Franse Revolutie en handelsembargo's kennen een lange geschiedenis.

Hij laat vanwege de smokkelgeschiedenis de functie van vrederechter aan zich voorbij gaan. Helaas is het George Warleggan die dan rechter wordt. Beiden zijn ook een tijd parlamentslid. Ross vervult een missie in Frankrijk in de periode tussen Napoleons verbanning naar Elba en zijn korte terugkeer in 1815. Het levert hem de erfelijke titel van baronet op: voortaan is hij Sir Ross.

Zijn kinderen bij Demelza zijn natuurlijk ook een verrichting van formaat (afbeelding 9). De vroege dood van Julia laat diepe sporen na. Evenals het sneuvelen van zoon Jeremy bij Waterloo. Dochter Clowance huwt eerst de schavuit Stephen Carrington en vindt het na zijn dood moeilijk kiezen tussen twee aanbidders. De jongste dochter Isabella-Rose (Bella) blijkt een uitstekende operazangeres en het laatste kind Henry is de enige mannelijke Poldark die aan het eind van de serie nog overblijft. De relatie met Valentine, de zoon van Elizabeth blijft een aparte. Er is geen echte zekerheid over het vaderschap van Ross. Helaas sterft Valentine bij zijn poging een mensaap te redden.



Afbeelding 9: Geneagram afstammelingen Ross en Demelza Poldark

De Poldark-saga te zien en te lezen

In 1996 is door Richard Laxton de film 'Poldark' gemaakt. Er zijn twee TV-bewerkingen geweest: *Poldark* (1975-1977) en *Poldark* (2017-2019). De laatste is ook op dvd beschikbaar.

De tv-series gaan over de eerste zeven boeken (1783-1799). Episode 5 van de 2017-bewerking beslaat de periode 1800-1802 die niet in de Poldark-boeken voorkomt, maar waarover Graham in latere boeken enkele aanwijzingen geeft.

Boeken

deel	titel	periode	taal	publicatiejaar
1	Ross Poldark	1783-1787	Engels /Nederlands	1945
2	Demelza	1788-1790	Engels /Nederlands	1946
3	Jeremy Poldark	1790-1791	Engels /Nederlands	1950
4	Warleggan	1792-1793	Engels /Nederlands	1953
5	The Black Moon	1794-1795	Engels /Nederlands	1973
6	The Four Swans	1795-1797	Engels /Nederlands	1976
7	The Angry Tide	1798-1799	Engels	1977
8	The Stranger from the Sea	1810-1811	Engels	1981
9	The Miller's Dance	1812-1813	Engels	1982
10	The Loving Cup	1813-1815	Engels	1984
11	The Twisted Sword	1815-1817	Engels	1990
12	Bella Poldark	1818-1820	Engels	2002

Opvallend is het interval van 20 jaar tussen het schrijven van de delen 4 en 5, en de 12 jaar tussen het 11de en laatste deel. Dat heeft als gevolg dat er enige inconsequenties te verwachten zijn. Zie ook bron 1. Het verhaal vertoont ook een lacune: wat er de eerste decade van de 19de eeuw is gebeurd, wordt af en toe aangestipt in de delen 8 t/m 12.

Bronnen

- 1 <http://winstongraham.yolasite.com/resources/Pass%20Pol.pdf>
- 2 [Winston Graham in Wikipedia](#)
- 3 https://poldarkbbc.fandom.com/wiki/Poldark_Wiki
- 4 Copyright foto's: © ITV Global

Benieuwd naar een eerder verschenen artikel? Een [mail](#) naar de auteur zorgt dat u dit snel in uw mailbox vindt.

In deze reeks zijn verschenen:

naam	tijdschrift	nummer	editie
Literatuur en genealogie 1: De Stamhouder (Münninghoff)	De Twee Kwartieren	98	2017-3
Literatuur en genealogie 2: Schorshuiden (Proulx)	De Twee Kwartieren	99	2017-4
Literatuur en Genealogie 3: Mevrouw Bentinck (Haasse)	De Twee Kwartieren	100	2018-1
Literatuur en Genealogie 4: Misschien Esther (Petrowskaja)	De Twee Kwartieren	101	2018-2
Literatuur en Genealogie 5: Van oude mensen ... (Couperus)	De Twee Kwartieren	102	2018-3
Literatuur en Genealogie 6: De schuilplaats (Boltanski)	De Twee Kwartieren	103	2018-4
Literatuur en Genealogie 7: 4 3 2 1 (Auster)	De Twee Kwartieren	104	2019-1
Literatuur en Genealogie 8: Ons gaat het in ieder geval nog goed (Hoogendijk)	De Twee Kwartieren	105	2019-2
Literatuur en Genealogie 9: De tolk van Java (Birney)	De Twee Kwartieren	107	2019-4
Literatuur en Genealogie 10: De Poldark-saga (Graham)	De Twee Kwartieren	108	2020-1
Genealogie als leeshulp I: Het woud der Verwachting (Haasse)	Gens Nostra	jrg. 73	2018-5
Genealogie als leeshulp II: Cécile en Elsa, strijd bare freules (Leijnse)	Gens Nostra	jrg. 74	2019-6

ONZE AFDELINGSBIBLIOTHEEK

Sinds jaar en dag onderhoudt onze afdeling een bibliotheek met materiaal ter ondersteuning van het stamboomonderzoek. In 2019 is de nieuwe **Catalogus Najaar 2019** uitgekomen. Een goede gelegenheid om de bibliotheek weer eens in het zonnetje te zetten, want nog steeds is niet alles op internet te vinden.

Onze bibliotheek biedt boeken, cd's en dvd's. De collectie bestaat op dit moment uit: **504 boeken- en 64 cd/dvd-titels.**

Om een indruk te geven van de waarde van de collectie lopen we even met grote stappen door de catalogus. Onder de rubriek **Algemeen** zien we boeken over latijn in DTB-boeken en handboeken over de kunst van het stamboomonderzoek. Erg handig voor beginners en gevorderden. De rubriek **Geschiedenis** biedt een hele reeks historische boeken, die te gebruiken zijn om de achtergronden van de gebeurtenissen in het leven van je voorouders te begrijpen en om zo het verhaal

van je stamboom aan te vullen. Meer specifiek over de geschiedenis van het werkgebied van onze afdeling is de rubriek **Geschiedenis Zuidoost-Brabant**, die vooral gericht is op de historie van steden en dorpen in ons gebied. Vaak zijn het boeken die in de boekhandel niet meer te vinden of te bestellen zijn.

Onder de rubriek **Archiefinventarissen** vind je overzichten van een groot aantal archieven, vooral in Brabant.

Wie wil zoeken in kwartierstatenboeken kan kijken in de rubriek **Genealogie**. Maar daar vind je ook veel handboeken over de methoden van stamboomonderzoek en overzichten van borgbrieven, regesten, testamenten en burgerboeken. Wil je iets weten over de heraldiek of wil je zelf een familiewapen verwerven, kijk dan in de rubriek **Heraldiek**.

Ten slotte biedt de rubriek **Cd's en dvd's** complete jaargangen van tijdschriften en verzamelingen van persoonsgegevens en bidprentjes.

Uiteraard is dit maar een glimp van de rijkdom aan informatie in onze bibliotheek.

U kunt de inventaris inzien op de website van de **NGV afd. Kempen- en Peelland**; de catalogus kunt u tegen een vergoeding van € 1,50 aanschaffen op de ledenavonden .

Op de ledenavonden kunt u bij de beheerders Co van het Groenewoud en Ria van Dingenen de boeken inzien en **gratis** lenen tot de volgende ledenavond.

Relevante boeken, cd's en dvd's die u weg wilt doen, nemen zij graag op in de bibliotheek. De afdeling heeft een budget voor uitbreiding van de collectie. Hebt u wensen of suggesties voor aanschaf van nieuw materiaal breng ze bij Co en Ria naar voren, dan kan bezien worden of ze voor aanschaf in aanmerking komen.

NIEUWE LEDEN STELLEN ZICH VOOR

Geertje de Kort uit **Schijndel** e-mailadres: g.scheijvens@kpnplanet.nl

Geertje de Kort, 64 jaar oud, museummedewerker collecties & collectie-documentalist van beroep, heeft kunstgeschiedenis en klassieke archeologie gestudeerd, met hoofdvak archeologie. Zij is nu indirect al 30 jaar, direct sinds enkele maanden, bezig met het onderzoek naar haar familie De Kort/De Cort/De Corte en Ko(o)len in Noord-Brabant en specifiek in de omgeving van Tilburg. Ze is lid geworden van afdeling Kempen-Peelland omdat ze voor vrienden de genealogie uitzoekt die in deze omgeving "thuis" zijn. Het achterhalen van met name genealogische gegevens wil zij nog leren. Zij gaat nu nog uit van bestaande onderzoeken, die gepubliceerd zijn onder andere via My Heritage. Op dit moment is voor haar onduidelijk of zij in de breedte dan wel in de diepte gaat onderzoeken. Dit hangt af van wat zij ermee wil gaan doen en welke personen het betreft. Iets

bijzonders heeft zij nog niet gevonden. Een computerprogramma gebruikt zij (nog) niet.

Geertje is 2 jaar geleden toegetreden tot het NCH (Nederlands College Heraldiek). Binnen het college houdt ze zich vooral bezig met vrouwenwapens en de moderne ontwikkelingen met betrekking tot het voeren van wapens in andere familieverbanden dan de tot nu toe gebruikelijke. Aangezien ze zich nu binnen het NCH, "heraut" mag noemen wordt ze geacht zelf een wapen te gaan voeren. Daartoe heeft ze een wapenaanvraag ingediend, voor een persoonlijk wapen waarvoor echter wel een stamreeks aangeleverd moest worden. Voor een matrilineaire lijn was geen tijd meer en haar patrilineaire lijn was al uitgezocht. Dat verklaart ook haar achtergrond om toch lid te worden van de NGV. Daarvoor was zij in genealogie alleen van afstand geïnteresseerd.

Toch wil Geertje met die moederlijke lijn wel wat doen, en dacht zij dat het dan misschien toch wel handig zou zijn als zij er iets meer van zou weten en iets betere ingangen en bronnen zou kennen.

Geertje heeft vanwege haar opleiding een grote interesse in (familie)geschiedenis, ook omdat zij met documentatie te maken heeft gehad, maar dan van collectie munten-penningen en aanverwante geldmiddelen. In de heraldiek is zij terecht gekomen door haar onderzoek naar lakzegels in bodemvondsten en daarmee ook in zegelstempels en dan kom je al snel bij de afbeeldingen op de stempels en dus in de heraldiek omdat het toch wel heel vaak familiewapens zijn.

Geertje bezoekt onze afdelingsbijeenkomsten wisselend. Op dit moment weet zij niet of er onderwerpen zijn waarover zij meer wil weten. Zij verwacht dan ook van het lidmaatschap naast het opdoen van een basiskennis informatie en uitwisseling met andere leden. Ze heeft zich ook meteen opgegeven voor de basiscursus genealogie, die inmiddels is gestart. Zij ziet de bijeenkomsten als een plek om van gedachten te wisselen met mensen die al veel beter zijn ingevoerd in de genealogie. Aan hobby's heeft zij geen gebrek. Te veel om op te noemen, zoals zijzelf stelt.

C.P. (Kees) van der Beek uit Zwijndrecht e-mailadres: vander.beek@hccnet.nl

Kees is vanaf zijn pensionering medio 2017 bezig met genealogie. Zijn achtste voorvader is rond 1700 vanuit Nuenen naar het Westland "geëmigreerd" en is toen de achternaam Van der Beek gaan gebruiken. Daarvoor gebruikte de familie

alleen patroniemen. Ze hebben ruim 100 jaar in Nuenen gewoond en daarvoor in onder andere in Helmond en Mierlo. Door diverse bezoeken aan Eindhoven (RHCE) en Den Bosch (Stadsarchief en BHIC) is Kees inmiddels in de 14e eeuw aangeland bij een mogelijke 18e voorvader die het tot deken van de Kerk van Antwerpen heeft geschopt en in die tijd veel bezittingen heeft vergaard in diverse plaatsen (Deurne, Veghel, Lierop, Sint Oedenrode).

Gegevens haalt hij uit de archieven, via internet en van publicaties. Op dit moment is hij nog niet zo ver om zijn gegevens aan de redactie ter publicatie aan te bieden. Kees is wel bereid op een afdelingsbijeenkomst een keer een lezing te houden over Genetische Genealogie. Zie:

<http://www.onsvoorgeslacht.nl/alv-druk-bezoekt/>

Hij zoekt nu vooral in de diepte qua informatie. Zo heeft hij gevonden dat een voorvader schepen van Nuenen was en dat een zus van een andere voorvader de tante was van de Nederlandse kardinaal Willem van Enckevoirt. Twee zussen van nog een andere voorvader waren lid van het Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch. Voor het vastleggen van zijn stamboom maakt hij gebruik van My Heritage. Gezien het feit dat Kees bepaald niet in de buurt van Eindhoven woont, zal hij alleen zijn opwachting maken als er voor hem interessante onderwerpen worden besproken. Hij is onder andere geïnteresseerd in en wil meer weten over de vertaling van Latijnse teksten. Hij verwacht van zijn lidmaatschap van onze afdeling hulp bij het verdiepen en verlengen van zijn paternale stamreeks. Wellicht zijn er mensen die een bijdrage kunnen leveren aan de discussie over zijn 16e voorvader Willem Henricks op het BHIC forum. Zie:

<http://www.bhic.nl/onderzoeken/forum/cijnshoven>

Kees is 68 jaar oud en was voor zijn pensionering beheerder van de Nederlandse DNA databank voor strafzaken bij het Nederlands Forensisch Instituut.

Rinus Nuijten uit Veldhoven e-mailadres: rinusnuijten@ziggo.nl

Rinus is 62 jaar oud en werkzaam als ambtenaar. Naast de genealogie, waarmee hij ongeveer een jaar bezig is, heeft hij als hobby flightsimulation, ook in clubverband. Hij onderzoekt de familie van zijn ouders. Gegevens vindt Rinus tot nu toe voornamelijk via het internet. Hij is nog niet zo ver dat hij iets kan gaan publiceren in ons afdelingsblad. In eerste instantie zoekt hij basisgegevens maar later wil hij de diepte in en ook op zoek gaan naar bijzondere linken. In onderzoek zijn de namen Nuijten en Verdaasdonk uit Princenhage. In een later stadium Gommers en

Verstraeten uit Budel. Als bijzonderheid vermeldt Rinus dat niemand in de familie tot nu toe wist dat zijn oma aan vaderszijde en zijn oma aan moeders zijde beide in Princenhage geboren zijn en waarschijnlijk samen op dezelfde school hebben gezeten. Dat is nog een mooi project om uit te zoeken. Zijn vader is als dwangarbeider in de tweede wereldoorlog in Pforzheim tewerkgesteld. Ook een mooi project voor de toekomst. Nog een goed jaar en dan stopt hij met zijn arbeidzame leven en kan dan veel meer tijd aan stamboomonderzoek gaan doen. Voor het vastleggen van zijn gevonden data weet hij niet of hij als computerprogramma PRO-GEN of GensDataPro wil gaan gebruiken. Hij verwacht van het lidmaatschap dat hij veel kan leren van onze leden..

TRANSCRIPTIE OUD SCHRIFT

Theo van Rooijen

Liebe Elisabeth!

Schon ein Monat ist vergangen, seit ich mit meinen Eltern die schöne Fahrt ins Rheinland gemacht habe. Du wirst ja wohl wissen, daß ich in einer Haushaltungsschule in Kaiserswerth bin. Diese Schule welche ich jetzt besuche, liegt ganz in der Nähe des schönen Rheines. Die Schule zählt jetzt 33 Mädchen, da kannst du es wohl denken, daß es hier viel Spaß gibt. Ich will Dir nun den Tageslauf beschreiben, damit Du einen Begriff hast, wie es hier zugeht. Morgens beim Ertönen der Hausglocke hütschen alle Mädchen aus ihren Betten, da darfst du Dir wohl vorstellen, daß es vielen schwer ist, bis sich ein jedes in eine solche Ordnung eingewöhnt hat. Nach dem Waschen werden die Betten gut ausgeschüttelt und dann wird angetreten zu einem kleinen Dauerlauf. Ein jedes Mädchen erhält nach dem Kaffeetisch sein Arbeitsamt. Hat ein jedes seine Pflicht erfüllt, so sitzen wir in einer kurzen Zeit fröhlich und munter beisammen in einer großen Wohnstube und handarbeiten, bis es zum Mittagstisch läutet. Das Essen geht in guter Ordnung vor sich. Am Nachmittag $\frac{1}{2}$ 2 Uhr beginnt der Unterricht, welcher meistens nach 6 Uhr erst beendete ist. Die übrige Zeit bis zum Abendessen verläuft mit einem Spaziergang an dem schönen Rhein. Es wird dann wieder gehandarbeitet bis $\frac{1}{2}$ 10 Uhr. Ich habe Dir jetzt den Tagesablauf geschildert, und wirst Du es Dir immer wünschen, nur einen Tag in der Kaiserswerther Haushaltungsschule zu verbringen.

Mit herzlichen Grüßen
Deine Freundin Julie.

[Über das Zinn]

Wer kennt sie heute noch, die alten urbehäbigen zinnernen Teller und Kaffeekannen, die uns so gutmütig anblinkten und an denen wir den Namen der Großmutter mitsamt den Daten ihrer Hochzeit zum so und so viel hundertsten Male lasen? Das Zinn, das mildglänzende, weichgriffige Familien- und Hausmetall, ist abgesetzt und verdrängt worden – durch was? Durch hauchdünnes klirrendes Porzellan, Steingut und Glas. Die zierlich gravierten Zinnteller aber, die stolzen Humpen warf der Zinn- gießer betrübten Herzens in den Schmelztiegel und machte Biergläserdeckel daraus. Denn das war in den letzten 25 Jahren fast der einzige Artikel, nach welchem bei ihm noch Nachfrage gehalten wurde. Aus kunstgewerblichen Interesse wünschen wir dem alten, lieben Metall erneute Beachtung. Möge es auch wieder Eingang in die deutsche Familie finden und wieder in feiner Ehrlichkeit und Gemütlichkeit ein Schmuck des modernen Haushalts werden, gegenüber manchen äußerlich schillernden, aber wenig gehaltvollen Erzeugnissen des modernen Kunstgewerbes.

BIBLIOTHEEK: AANWINSTEN BOEKEN

Co van het Groenewoud

Vier eeuwen dagelijks leven

Auteur: Pepijn Reeser

Uitgave 2019, 171 bladzijden, Cat.nr: 11-RSR

Vier eeuwen geleden. Het ontluikende Nederland bestond uit regio's met eigen tradities, gebruiken, dialecten en kledij. Religie en standsbesef droegen bij aan de verschillende manieren waarop gewone mensen hun dagelijks brood verdienden. Waarin ze woonden, hoe ze de dag door kwamen, wat ze aten, hoe warm of koud ze het hadden. Intussen zijn de verschillen een stuk kleiner geworden. Toch is het dagelijks leven voor iedereen anders, want het alledaagse laat nog steeds zien wie men is of wil zijn. Dit boek toont in woord en beeld hoe Nederlanders zich verhiel- den tot hun partners, familieleden en bureu. Welke alledaagse behoeften ze hadden en hoe die werden vervuld. Het illustreert daarmee ook hoe Nederland veranderde van een kleinschalig en collectief georganiseerd land in een moderne welvaartsstaat. De collectie alledaagse voorwerpen van het Nederlands Open- luchtmuseum biedt een uniek inzicht in deze ontwikkelingen; van blokschaaf tot ijszeiler, van kraplap tot Beatlesjurk, van beddenpan tot knottekist, van keurslijf tot caravan.

Omzien in Best

Auteurs: Kees van de Biggelaar en Loek van den Hurk

Uitgave 2007, 278 bladzijden, Cat.nr: 14-BGR1

Een fotoboek met verklarende tekst wat er in de afgelopen halve eeuw in Best is veranderd. Een soort vervolg op 'Te Best Wart' van Jean Coenen die de geschiedenis van Best tot 1960 in kaart bracht. Een greep uit de grote hoeveelheid aan onderwerpen. Van buurtschap naar woonwijk: de uitbreiding van Best; Schoenmakers uit Tsjechië: Batadorp; Bouwen op de hei: Wilhelminadorp; Van heinde en verre: Naastenbest; De steenovens gedoofd: de Leeuwerik; Van bouwland naar bouwgrond: de Salderes; Het centrum op de schop: hoe alles eens is geweest; Tolheffing en fileleed: de weg van Den Bosch naar Luik; Uitgeboerd: verdwenen boerderijen. Kortom een voortreffelijk uitgevoerd boek over het Best van vroeger.

Nieuw-Amsterdam - De oorsprong van New York

Auteur: Russell Shorto

Uitgave 2009, 428 bladzijden, Cat.nr: 11-STO

In de zeventiende eeuw begon de emigratie vanuit Europa naar Amerika. De eerste stop voor veel Europeanen was Manhattan, een eiland met de functie van een pier in de oceaan. Alleen op het uiterste puntje woonden mensen, een bonte verzameling Noren, Duitsers, Italianen, Afrikanen, Bohemen en leden van indiaanse volken, in een door de Hollanders gestichte nederzetting. Al deze mensen vonden een manier om samen te leven op de grens van chaos en orde, vrijheid en verdrukking. De Amerikaanse geschiedenis is geschreven door de Engelsen, maar in hun verhalen is bijzonder weinig ruimte voor de grote rol die de Lage Landen hebben gespeeld. In dit boek wordt deze rol in een helder daglicht geplaatst. De schrijver toont aan hoe groot de invloed van die eerste jaren was op het huidige New York.

E-MAILADRESSEN KPL-LEDEN

Nagenoeg alle KPL-leden hebben een e-mailadres waarop ze dit afdelingsblad ontvangen, evenals de Nieuwsflitsen. Niet alle adressen zijn echter bij de centrale NGV-administratie bekend, waardoor bij voorbeeld de betreffende leden geen KPL- Nieuwsbrief ontvangen. Het zou prettig zijn dat het betreffende mailadres ook daar bekend was; dan kan de verzending van De Twee Kwartieren een stuk efficiënter. Graag een berichtje naar het [secretariaat](#) als u per se niet wilt dat uw e-mailadres in de centrale administratie wordt opgeslagen.

MUTATIES LEDENLIJST

Co van het Groenewoud

Per 1 februari 2020 had de NGV 6112 leden en 557 bijkomende leden, waarvan voor de afdeling Kempen- en Peelland 246 leden en 24 bijkomende leden.

Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het postadres:
NGV, postbus 50, 3980 CB Bunnik
Onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer.

BESTUUR VAN DE AFDELING KEMPEN- EN PEELLAND

Kontakt: secretaris.kpl@gmail.com

Wamberg 48, 5653 KV EINDHOVEN

Anton Neggers	voorzitter	e-mailadres
Dik Jager	secretaris	e-mailadres
Martien van de Donk	penningmeester a.i.	e-mailadres
Marie-Louise van Wijk	2de secretaris	e-mailadres
Peter Roosenboom	public relations	e-mailadres
Astrid Magielse-Dix	scanbeheer	e-mailadres
Co van het Groenewoud	ledenadministratie	e-mailadres

VOOR ONDERSTEUNING EN ADVIES

Voor advies en hulp bij uw genealogieprogramma:
(voor contact klik op e-mailadres)

GensDataPro:	André Van Damme	e-mailadres
GensDataPro	Wim van Stek	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
Webtrees	Peter Roosenboom	e-mailadres

Nederlandse Genealogische Vereniging

Website <https://ontdekjouwverhaal.nl/>

NGV-KPL <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/kempen-en-peelland/>